

Filmer ziet wat accountants niet zien?

Waar nog steeds uitdijende kredietcrisis zal eindigen is ongewis. Terugkijkend is vooral verontrustend dat geen van de toezichthoudende partijen de crisis heeft zien aankomen. Of beter: niet heeft gewaarschuwd. De Amerikaanse beurswaakhond SEC niet, de Federal Reserve niet en ook de poortwachters van de financiële verslaggeving - controlerend accountants - niet. Deze collectieve 'blindheid' is des te opmerkelijker omdat minstens één niet-gespecialiseerde buitenstaander het *wel* al vroeg zag aankomen. Sterker, hij maakte er in maart 2007 - toen de crisis nog sluimerde - een film over: *Maxed Out*. De rolprent verdween al na drie weken uit de bioscopen. De risico's van *subprime* hypotheeklen vormden duidelijk geen spannend onderwerp.

De Washington Post publiceerde op 17 augustus 2007, toen de crisis zich al in volle glorie ontvouwde, een interview met de regisseur, James Scurlock. Een fragment: *'It's funny, it really wasn't that difficult to understand. In some ways, it's just mathematics. Yet there are regulators and analysts and*

**'Ook de meest
hooggeleerde
beroepsgenoten
bleven stil.'**

investment bankers who do this day in and day out for years and years, who were saying the opposite of what I was saying. But for someone like me to come in and spend six months snooping around this industry and come to a pretty clear conclusion about where it was headed, it just tells you it wasn't all that difficult.'

Over de hypotheekschulden: *'When the credit agencies have to downgrade a lot of this debt, and they will, and you have hundreds of billions of these adjustable-rate mortgages resetting at higher rates before the end of the year, suddenly all these investment funds have to sell them. And that's a very scary scenario. When everyone's selling and you don't have any buyers, that's when you have a crash.'*

Als een eenvoudige cineast zo'n rake analyse van de risico's kan geven, waarom hebben de echte specialisten - waaronder accountants, die diep in de keuken kijken bij de financiële spelers - daar dan *niet* voor kunnen waarschuwen?

Dat die risico's er waren kan niemand zijn ontgaan. Al in 'de Accountant' van november 2005 waarschuwde ex-NIVRA-voorzitter Jules Muis met zijn ex-Wereldbank-collega Dipankar Ghosh in het artikel 'Survival kit voor de derivatenwereld' dat de onduidelijkheden over complexe kredietderivaten niet alleen de instellingen zelf maar ook het financiële systeem als geheel opzadelden met ongewisse risico's. Ze riepen accountants op die risico's te signaleren, onder meer door het geven van verklaringen van oordeelonthouding met inzichtverschaffende toelichtingen. Maar er zijn ook andere wegen. Waarom hebben accountants als beroep niet gewaarschuwd dat de financiële wereld het zicht op de risico's van kredietderivaten was kwijtgeraakt? Accountantskantoren sturen over heel wat minder ingrijpende zaken onderzoeksrapportjes de wereld in. Vreemd. Nog vreemder is dat op de analyses van Muis - ook in latere artikelen en in zijn weblog op Accountant.nl - nog nooit een serieuze reactie is gekomen. En het allervreemdste: ook de meest prominente en hooggeleerde beroepsgenoten bleven stil.

TOM NIEROP

hoofdredacteur 'de Accountant'

Accountant.nl

Voor eerdere columns en reacties zie Accountant.nl.